

Jaarverslag Examencommissie
2019-2020
Erasmus School of Philosophy
Erasmus Universiteit Rotterdam

Inleiding

Het jaar 2020 begon voor ESPhil met welkom nieuws. De visitatiecommissie, die eerder bedenkingen had geuit met betrekking tot (met name) de opleiding Philosophy of a specific discipline ('Double Degree'), gaf in januari haar zegen aan de verbeteringen die inmiddels waren doorgevoerd. Temeer belangrijk omdat deze opleiding inmiddels is uitgegroeid tot een cruciaal onderdeel van het onderwijsaanbod van de faculteit. Daarnaast heeft ESPhil ook haar voornemen doorgezet om de Masteropleiding Philosophy geheel te vernieuwen. In 2020-2021 gaat de nieuwe master Philosophy Now van start. Dit terwijl minder dan drie jaar geleden de toekomst van de faculteit nog bepaald ongewis moest worden genoemd.

De Double Degree opleiding (Bachelor in Philosophy of a specific Discipline) speelt inmiddels een prominente – om niet te zeggen dominante – rol binnen het facultaire onderwijs. Als Engelstalige en geheel herziene opvolger van de vroegere 'Wijsbegeerte van een wetenschapsgebied' heeft zij (zoals ook is te zien in de tabellen opgenomen achterin dit verslag) vanaf 2015-2016 gezorgd voor een spectaculaire groei van het aantal ingeschreven bachelorstudenten, wat zich vanaf 2017-2018 ook weerspiegelt in een duidelijke stijging van het aantal uitgereikte bachelordiploma's. Ook is de diversiteit in de studentenpopulatie door deze verandering aanzienlijk toegenomen. Mede om deze positieve ontwikkelingen adequaat te accommoderen, zijn in de afgelopen jaren enkele nieuwe docenten aangesteld, maar belangrijk is hier zeker ook het nieuwe, uitgebreidere tutorsysteem voor de begeleiding van werkgroepen. Voor de EC is van belang om te bewaken dat met deze ontwikkelingen de tentamen- en examenkwaliteit gehandhaafd blijft voor beide bacheloropleidingen.

Aan het eind van het academisch jaar ziet de toekomst er voor ESPhil al met al goed uit, al heeft natuurlijk de corona-pandemie inmiddels gezorgd voor een sterke ontwrichting van de normale gang van zaken – overall en dus ook aan de EUR en de ESPhil. Bestuur, docenten, de EC en ook de medezeggenschap hebben alle zeilen bijgezet om onderwijs en examinering zo goed als mogelijk te continueren. De EC heeft zich in het bijzonder ingezet om de kwaliteit van de examens, alsmede de kwaliteit van de organisatie en de procedures daar rondom, te bewaken, conform haar wettelijke taak. Er is intensief overleg gevoerd met het onderwijsbestuur en de onderwijsondersteuning; een aantal regelingen is aangepast. Het lijkt erop dat de inspanningen hun vruchten hebben afgeworpen; althans vanuit EC-perspectief zijn er vooralsnog geen opvallende problemen te rapporteren.

Coronagerelateerde kwesties komen in §2.9 specifiek aan de orde. Sowieso blijft voor de EC de uitbreiding van online examinering een onderwerp van voortdurende aandacht. Maar ook op tal van andere onderdelen zal de coronacrisis in 2020-2021 allerlei uitdagingen met zich mee blijven brengen. Het is te voorzien dat de EC in nauw overleg zal blijven met onderwijsbestuur en onderwijsondersteuning. Hierbij zal de afstemming en scheiding van taken en bevoegdheden van EC en onderwijsbestuur, zoals ook neergelegd in de wet, onderwerp van aandacht blijven. Deze laatste kwestie is ook onderdeel van een dit verslagjaar gestart project in het kader van het EUR brede project *Richtlijn facilitering Examencommissies*, dat in 2021 zal worden gecontinueerd.

De WHW (art 7.12b lid 5) bepaalt dat de Examencommissie (Examination Board) een jaarverslag opstelt en zendt aan de decaan van de faculteit. Het voorliggende verslag heeft betrekking op de

werkzaamheden van de Examencommissie van Erasmus School of Philosophy (ESPhil) van de Erasmus Universiteit Rotterdam over de periode 1 september 2019 tot en met 31 augustus 2020.

Dr. Gijs van Oenen
Voorzitter Examencommissie
Erasmus School of Philosophy

1. DE EXAMENCOMMISSIE	5
2. UITOEFENING VAN BEVOEGDHEDEN EN TAKEN.....	8
2.1 Regelgeving.....	8
2.2 Benoemen van examinatoren.....	9
2.3 Toetskwaliteit	9
2.5 Uitreiking getuigschriften	11
2.6 Bindend studieadvies (BSA) bachelor Filosofie.....	12
2.7 Maatregelen bij fraude.....	12
2.8 Overige activiteiten en besluiten	14
2.9 De Corona-crisis	15
3. VOORUITBLIK	16
Bijlage TABELLEN	18

1. DE EXAMENCOMMISSIE

1.1 De context waarbinnen de EC werkt

Onder invloed van veranderende wetgeving, maar ook van aspiraties en desiderata van de Onderwijsinspectie en het accreditatieorgaan NVAO, is de rol van examencommissies in het academisch onderwijs de afgelopen jaren aanzienlijk veranderd. Gemene deler van genoemde invloeden is versterking van de positie van de examencommissie (EC). Aan de ene kant impliceert dit een versterking van haar positie tegenover opleidingsbestuur en instellingsbestuur. De EC heeft meer bevoegdheden en taken gekregen om het niveau van de examinering te kunnen garanderen. Aan de andere kant tendert dit ertoe de EC als een soort interne toezichthouder of inspectiedienst te zien— een idee waarvoor in de wet, en in de onderwijsrechtelijke literatuur, weinig of geen steun is te vinden. Hoe dan ook zijn de implicaties van deze nieuwe ambities nog niet uitgekristalliseerd.

Op facultair niveau bezien verricht de EC haar werkzaamheden binnen het kader van de Onderwijs- en Examenregelingen (OER) van de bachelor- en masteropleidingen die de faculteit verzorgt, en van de Regels en Richtlijnen (R&R) van de EC zelf. Bedacht moet worden dat ESPhil een relatief kleine faculteit is, die daarom meer dan andere faculteiten is aangewezen op samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheden. Tegelijkertijd is het cruciaal om de onafhankelijkheid van de EC te blijven bewaken; zij is noch aan het opleidingsbestuur, noch aan medezeggenschapsorganen, noch aan het instellingsbestuur verantwoording schuldig, anders dan in de vorm van dit jaarverslag.

Bij het uitvoeren van haar verantwoordelijkheden wil de commissie drie rollen vervullen: een faciliterende, signalerende en een controlerende rol. De Examencommissie controleert door toezicht te houden op de juiste toepassing van procedures en beoordeling van uitzonderingsverzoeken. Door de uitkomsten hiervan te monitoren en landelijke ontwikkelingen te volgen is zij in staat om relevante aandachtspunten te signaleren. Samen met het opleidingsmanagement wil de commissie vervolgens actief bijdragen aan de ontwikkeling van ondersteunende maatregelen en procedures en faciliteiten die de tentamen- en examenkwaliteit positief beïnvloeden.

1.2 De opleidingen waarvoor de Examencommissie werkzaam is

De Examencommissie van Erasmus School of Philosophy (hierna EC) is werkzaam voor de bacheloropleiding Filosofie (voltijd en deeltijd), de bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline, de masteropleiding Philosophy (voltijd en deeltijd) en de Research Master in Philosophy and Economics. Voor de destijds bestaande masteropleiding Filosofie van een Wetenschapsgebied kunnen studenten zich sinds 1 september 2017 niet meer inschrijven. De studenten die nog voor deze opleiding ingeschreven stonden en in academiejaar 2018-2019 niet zijn afgestudeerd zijn tijdig geïnformeerd. Voor hen is een soepele overgang naar de Master Philosophy georganiseerd.

De OER-en van de bachelor- en masteropleidingen die de faculteit verzorgt zijn op 1 september 2020 vastgesteld bij besluit van de decaan van de faculteit na verkregen instemming van de faculteitsraad en de opleidingscommissie. Het Studiereglement van een opleiding bestaat uit OER en R&R tezamen.

1.3 Bevoegdheden en taken van de EC

Hierover bepaalt de WHW (art 7.10-7.12):

- het examen kan tevens een door de EC zelf in te stellen onderzoek omvatten;
 - in individuele gevallen kan de EC de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde examens verlengen;
 - de EC reikt een getuigschrift uit aan wie het examen met goed gevolg heeft afgelegd, nadat het instellingsbestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen daarvoor zijn voldaan, alsmede – op diens verzoek - aan wie een of meerdere tentamens maar geen examen heeft afgelegd;
- En vervolgens dat tot de taken en bevoegdheden van de EC verder behoren:
- het aanwijzen van examinatoren, voor het afnemen van examens en het vaststellen van de uitslag daarvan;
 - het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens, waaronder ook de bachelor- en mastertheses;
 - het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en examens;
 - het binnen het kader van de onderwijs- en examenregeling vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen;
 - het verlenen van toestemming voor een vrij studieprogramma;
 - het verlenen van vrijstelling voor het afleggen van één of meer tentamens;
 - het opleggen van sancties in verband met fraude;
 - het opstellen van een compensatieregeling voor tentamens.

Het faculteitsreglement van de ESPhil 'belegt' verder de volgende taken bij de EC:

- voorstellen aan het CvB, na overleg met de decaan, voor een iudicium abeundi;
- besluiten over aanvragen colloquium doctum.

Tot slot houdt de EC zicht op cursusrendementen en tentamenresultaten. Hierover informeert zij de Opleidingscommissie en de onderwijsdirecteur.

1.4 Personele samenstelling en werkwijze van de Examencommissie

De EC bestaat uit vier of vijf leden. De decaan benoemt de leden op basis van hun deskundigheid en zorgt ervoor dat het onafhankelijk functioneren van de EC voldoende wordt gewaarborgd.

De samenstelling van de EC was tijdens het verslagjaar als volgt:

- Dr. K.E.M. Bauer (lid, universitair docent)
- Dr. P.J.J. Delaere (lid, universitair docent) (tot 1 april 2020)
- Dr S. van Herpen (extern lid) (tot 1 december 2020)
- Dr B. Leeuwenburgh (lid, universitair docent) (vanaf 1 mei 2020)
- Dr. T.K.A.M. De Mey (lid, universitair docent) (tot 1 januari 2020)
- Dr. G.H. van Oenen (voorzitter, universitair hoofddocent) (vanaf 1 januari 2020)
- Dr. S. Wintein, (voorzitter, universitair docent) (tot 1 januari 2020)
- Drs. T. Herold (secretaris)
- Dr L. Slegtenhorst (ambtelijk secretaris)

De ambtelijk secretaris behandelt in eerste instantie administratie en correspondentie van de EC. De voorzitter en de secretaris vormen het dagelijks bestuur van de Examencommissie. Zij overleggen regelmatig over onder andere studentverzoeken, fraudemeldingen en eventuele CBE-zaken. Zij voeren de interne organisatie van de Examencommissie. De voltallige Examencommissie wordt over bijzondere zaken geconsulteerd. Beleidsmatige zaken worden in beginsel ingebracht bij de Examencommissie in plenaire vergaderingen.

1.5 Tijdsbeslag en ondersteuning

Voor het voorzitterschap is 0,2 fte gealloceerd; voor de leden ieder 0,05 fte.

De twee secretarissen besteden tezamen gemiddeld anderhalve dag per week aan de afhandeling van de correspondentie, controle van aangevraagde examens en de cijferadministratie. In piekperiodes, waarbij gedacht kan worden aan de verzending van de pre- en bindend studieadviesbrieven en de door de EC gestelde deadlines voor het aanvragen van master- en bachelor examens, kan dit oplopen tot twee à drie dagen per week. De tentamenadministratie van ESPhil, in samenwerking met de examenadministratie van de afdeling Education and Student Affairs, draagt zorg voor de administratieve organisatie van de centraal schriftelijke tentamens en de afhandeling van aangevraagde bachelor -en masterexamens.

1.6 Facilitering

De EC maakt gebruik van de materiële middelen die de faculteit tot haar beschikking heeft.

1.7 Gevoerd overleg

Het dagelijks bestuur overlegt waar nodig over de af te handelen correspondentie. De voorzitter en de secretaris nemen op uitnodiging deel aan de vergaderingen van de opleidingscommissie. Waar nodig vindt tevens overleg plaats tussen onderwijsdirecteur (resp opleidingsdirecteuren) en voorzitter van de EC.

De EC heeft gedurende de verslagperiode zeven keer vergaderd: op 24 september, 7 november, 30 januari, 12 maart, 30 april, 11 juni en 9 juli.

De notulen die naar aanleiding van deze vergaderingen zijn opgesteld zijn ter kennisname aan de opleidingscommissie en de faculteitsraad verzonden.

De voorzitter neemt deel aan de vergaderingen van het universitaire Overlegorgaan Voorzitters Examencommissie (OVE). De secretaris neemt deel aan het Overleg Secretarissen Examencommissies (OSE). Tevens hebben voorzitter en secretaris deelgenomen aan een aantal OVE/OSE themabijeenkomsten, waarop de verschillende kerntaken van examencommissies worden besproken.

2. UITOEFENING VAN BEVOEGDHEDEN EN TAKEN

2.1 Regelgeving

Regelgeving van de EC

De Regels en Richtlijnen van de EC voor de bachelor- en masteropleidingen voor het studiejaar 2020-2021 zijn tekstueel aangepast. Belangrijke wijzigingen betreffen hier de scriptieregeling in de bachelor, en de nieuwe master Philosophy Now.

Onderwijs- en examenregelingen (OER)

De EC heeft advies gegeven over de OER-en van de bachelor- en masteropleidingen die de faculteit verzorgt.

Toetsplan

Voor alle opleidingen van Erasmus School of Philosophy is er een toetsplan opgesteld, door de verantwoordelijke opleidingsdirecteur. In deze toetsplannen wordt de visie op toetsing verwoord en wordt er inzichtelijk gemaakt hoe de eindtermen van de opleiding zich verhouden tot de leerdoelen die worden getoetst in de onderdelen van het programma. In ieder toetsplan wordt tevens beschreven hoe een combinatie van toetsvormen in de opleiding tot stand is gekomen, passend bij de leerdoelen en opbouw van de opleiding, en worden de toetsvormen gedetailleerd per onderdeel van het curriculum beschreven.

In het toetsplan worden de volgende algemene kwaliteitseisen aangehouden:

- Validiteit (meet de toets daadwerkelijk wat moet worden gemeten);
- Betrouwbaarheid (is de toets objectief, differentieert de toets tussen studenten die de stof goed en minder goed beheersen, is de toets afgestemd op het niveau van de studenten);
- Transparantie (weten de studenten voor de aanvang van de toets voldoende wat voor toets zij kunnen verwachten);
- Normering (worden duidelijke criteria gehanteerd voor de toegekende resultaten van de toets). Deze eisen vormen de kwalitatieve randvoorwaarden voor het Toetsprotocol.

Toetsbeleid

Het toetsbeleid is vastgelegd in een door de EC opgesteld document. Daarin staat beschreven hoe het toetsstelsel is vormgegeven, hoe de opleiding – in het bijzonder de EC – het stelsel monitort, wat de criteria zijn om tot een kwalitatieve beoordeling te komen en welke maatregelen eventueel genomen worden om de kwaliteit te garanderen. Het document toetsbeleid is vastgesteld in januari 2012; in 2020-2021 zal een herziene versie worden vastgesteld.

Toetsprotocol

Het Toetsprotocol is een handreiking voor examinatoren voor de vervaardiging en afname van tentamens, en het nakijken en administreren van de daarvoor behaalde resultaten. In het Toetsprotocol is aan iedere toetsvorm die wordt toegepast in een van de opleidingen aan de Faculteit een hoofdstuk gewijd. In ieder hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de nadere kwaliteitseisen die worden gesteld aan de eerder genoemde activiteiten van een examiner. Deze onderwerpen zijn voor alle opleidingen die door de faculteit worden verzorgd op vergelijkbare wijze van toepassing.

Het Toetsprotocol van de EC van de Erasmus School of Philosophy van de EUR is door de EC voorgelegd voor advies aan de Onderwijsdirecteur en de Opleidingscommissie van de faculteit en door de EC vastgesteld op 13 april 2017. Een herziene versie is uitgebracht op 22 oktober 2020.

2.2 Benoemen van examinatoren

Het toetsen van tentamens en theses, en het vaststellen van de resultaten is een exclusieve wettelijke bevoegdheid van examinatoren. De examinator beoordeelt objectief en onafhankelijk alle toetsen binnen de gestelde kaders van toetsbeleid en de Onderwijs- en Examenregelingen. Examinatoren voor cursussen (onderwijseenheden) worden door de EC benoemd, na voordracht door de opleidingsdirecteur. Examinatoren voor de theses (scripties) worden door de EC individueel benoemd.

Indien een docent niet bekwaam blijkt te zijn als examinator, kan de EC besluiten de docent geen examenbevoegdheid meer toe te kennen. In het academisch jaar 2019-2020 is dit niet aan de orde geweest. Wel is een geval geconstateerd waarin bij begeleiding van een BA thesis zowel begeleider als adviseur duidelijk in gebreke zijn gebleven door te laat, of helemaal niet, acteren waardoor de student materieel dreigde te worden benadeeld; een verslag hiervan is ter kennis gebracht van de decaan.

In 2019-2020 is voor twee cursussen te laat een docent als examinator bij de EC voorgedragen. Bij een fraudezaak of beroepsprocedures kan dit consequenties hebben. Voor 2020-2021 wordt de aanwijzing van examinatoren een sterker aandachtspunt.

2.3 Toetskwaliteit

Kwaliteitsbewaking tentamens

De EC draagt er door middel van het verschaffen van een toetsprotocol zorg voor dat de examinatoren bekend zijn met: de kwaliteitseisen die aan toetsen worden gesteld; hun taken en verantwoordelijkheden als examinator; de mogelijkheden tot docentprofessionalisering op het gebied van toetsing; en de studiereglementen.

De EC faciliteert docenten in het opstellen van valide en betrouwbare (schriftelijke) tentamens en antwoordmodellen door middel van twee handreikingen (beschikbaar op de website van de EC) die jaarlijks onder de aandacht van de docenten worden gebracht.

Toetsen worden ontwikkeld door de verantwoordelijke docent en worden door de tweede lezer, een collega, gecontroleerd. De verantwoordelijke docent en tweede lezer vullen hiertoe een evaluatieformulier in, de zogeheten *Peer Review Check List*. Hiermee wordt beoogd de betrouwbaarheid van de schriftelijke tentamens te waarborgen. De toetsen worden gearchiveerd door de EC en moeten 10 dagen voor afname, voorzien van een ingevulde *Peer Review Check List*, worden ingeleverd bij de tentamenadministratie. Er wordt momenteel niet strikt gemonitord hoeveel *Check Lists* daadwerkelijk worden ingevuld, maar de perceptie is dat dit in het overgrote deel van de gevallen gebeurt.

Naast de evaluatie door een collega worden schriftelijke tentamens ook geëvalueerd door studenten. De resultaten van deze *studentevaluaties* worden door de secretaris verwerkt, ter kennisgeving aan docenten verzonden en bieden de EC de mogelijkheid om een vinger aan de pols te houden. In het collegejaar 2019-2020 heeft de EC geen klachten van studenten ontvangen omtrent de schriftelijke tentamens.

Daarnaast heeft de EC (in 2017-2018) een systeem ontwikkeld om elke toets gestructureerd te evalueren. De leden van de EC evalueren structureel elke toets die wordt afgenomen een keer per drie jaar. Deze evaluatie wordt uitgevoerd met behulp van een *gestructureerde vragenlijst*. Evaluatie door middel van de gestructureerde vragenlijst heeft tot nu toe plaatsgevonden in 2017-2018. Zij stond op de planning voor 2019-20, maar is vanwege de coronacrisis enerzijds en het nog lopende project in het kader van de Richtlijn Facilitering Examencommissies anderzijds niet uitgevoerd.

In 2017-2018 is verder ook een *toetsmonitor* ingevoerd. De toetsmonitor is een overzicht van alle tentamens en de kerngegevens van deze toetsen (gemiddelde resultaat; standaarddeviatie; N etc). Naar aanleiding hiervan is in 2019-2020 bij een aantal cursussen met significant afwijkende gegevens (zoals hoog cijfergemiddelde, hoog slaagpercentage, lage standaarddeviatie) bij de betrokken examinerator een toelichting gevraagd; die toelichting achtte de EC bevredigend. De toetsmonitor kan mogelijk nog worden verrijkt met verdere relevante gegevens. De EC streeft niet naar een omvattende monitor voor alle examenonderdelen, maar beoogt een (risico)analyse die kan laten zien welke kwesties waarschijnlijk aandacht behoeven.

2.4 De kwaliteit van de bachelor- en mastertheses

Om de objectiviteit te bevorderen wordt bij de beoordeling van de bachelor thesis meer dan één examinerator betrokken (R&R voor de EC, artikel 6.1). De beoordeling van een bachelor thesis gebeurt op basis van de criteria genoemd op het 'Beoordelingsformulier bachelorthesis'. De beoordeling van de thesis geschiedt door twee examineratoren: de begeleider en de adviseur. Deze zijn bij voorkeur afkomstig uit verschillende onderzoeksgroepen. De student stelt zelf een begeleider voor de BA thesis voor; de EC wijst vervolgens een adviseur aan (dit is geen eigenlijke EC taak maar ze is hiertoe gemandateerd). In 2019-20 zijn er 132 adviseurs aangewezen; in 2018-2019 waren dat er 105.

Ook bij de master thesis is meer dan één beoordelaar betrokken. De inhoudelijke toetsing vindt plaats door een voor elke student individueel samengestelde afstudeercommissie die bestaat uit een begeleider en een adviseur. Anders dan bij de bachelor thesis stelt een student zelf begeleider en adviseur voor en mogen de begeleider en adviseur uit dezelfde onderzoeksgroep komen.

Door het succes van de BA Philosophy of a specific Discipline opleiding moeten er steeds meer BA theses begeleid worden. Dit betekent een verhoging van de werkdruk voor de docenten, met een piekbelasting in de zomer(vakantie). Om in te spelen op deze belasting werd in 2019-2020 het *scriptieproces* (zoals vastgelegd in de R&R) gestroomlijnd. De rol van de adviseur werd beperkt, en in overleg met de opleidingsdirecteur is de deadline voor het inleveren van de scriptie twee weken eerder in het academisch jaar gelegd. In het kader van corona-maatregelen is die wijziging van de inleverdatum overigens weer ongedaan gemaakt.

Om de kwaliteit van de beoordeling van bachelor scripties beter te kunnen waarborgen is er in het collegejaar 2018-2019 een nieuw beoordelingsformulier ontwikkeld, in het kader waarvan de adviseur onder meer een kort referentenrapport schrijft.

Voor 2020-2021 worden – opnieuw - enkele wijzigingen in de scriptieprocedure doorgevoerd. De vigerende procedure wordt gebrekkig begrepen en gevolgd door zowel examinatoren als studenten; bovendien bestaat bij beide groepen de nodige weestand tegen het vervallen van de mogelijkheid om opmerkingen van de adviseur te verwerken (bij een positief oordeel). De eis van goedkeuring van de opzet van de BA these door de adviseur vervalt, en het wordt (weer) mogelijk om een these te herzien op basis van commentaar van de adviseur ook wanneer beide examinatoren de these als voldoende beoordelen. De beoordelingsformulieren worden aangepast op deze wijziging.

De EC heeft zich beraden op het principiële (formele en inhoudelijke) verschil tussen een systeem waarin de begeleider de BA thesis na goedkeuring doorzendt naar de adviseur, en een systeem waarin doorzending niet per se goedkeuring impliceert (resp een systeem waarin beiden gelijktijdig de thesis ontvangen). Zij geeft uiteindelijk de voorkeur aan het eerste systeem, waarbij in de procedure garanties zullen worden opgenomen voor de onafhankelijkheid en objectiviteit van het advies.

In 2019-2020 kwam vier keer voor (op een totaal van ruim 120 beoordeelde scripties) dat de oordelen van begeleider en adviseur 1,5 punt of meer uiteenliepen. Conform de R&R is hierbij het oordeel van een derde examiner gevraagd. In een van deze gevallen leidde dit juist tot een nog grotere variatie in het oordeel, en ook nog eens ten nadele van de student; dit is (dubbel) onwenselijk, doch niet uit te sluiten. De EC constateerde verder dat in andere gevallen examinatoren gingen soebatten (onderling, of ook met de student) om te voorkomen dat er een 1,5 punt verschil of meer in de beoordeling zou optreden; dit is onwenselijk en leidt snel tot problemen bij eventueel bezwaar of beroep.

Tot slot constateert de EC dat door de gevolgde procedure van toewijzing van adviseurs voor de BA these, welke primair berust op spreiding van de scriptiebegeleidingslast, ruim 70% van de adviezen door slechts 4 (van de ca 20) examinatoren wordt gegeven (waarvan ook nog 3 afkomstig uit dezelfde onderzoeksgroep). Dit is een onwenselijke, maar lastig te vermijden situatie. Oorzaak is mede de ongelijke begeleidingslast: slechts vier docenten begeleidden dit jaar tezamen bijna 50% van de scripties.

2.5 Uitreiking getuigschriften

Met de uitreiking van het getuigschrift heeft de EC vastgesteld dat een student heeft voldaan aan de eindtermen en voorwaarden die de OER stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.

Gedurende het verslagjaar zijn er 70 bachelor- en 12 masterexamens afgenomen. De organisatie van de examens ligt in handen van de secretaris en de EC.

Ten behoeve van de uitreiking van de bachelor getuigschriften wijst de EC jaarlijks examendagen aan. In de regel één (september) of twee (september, januari) per jaar. In collegejaar 2019-2020 werden de bachelor getuigschriften (alleen) uitgereikt op de derde maandag in september.

Deelname aan een examendag is niet verplicht: studenten kunnen er ook voor kiezen hun bachelor getuigschrift op te halen bij de examenadministratie van de ESPhil.

De master getuigschriften worden uitgereikt na afloop van de afname van het masterexamen.

De examens zijn als volgt over de verschillende opleidingen verdeeld:

- Bachelor Wijsbegeerte: 14 (+6) *
- Bachelor Philosophy of a specific Discipline: 56 (+3)*
- Master Philosophy: 7
- Research Master in Philosophy and Economics: 5

* het tweede getal betreft de “50%” scripties

2.6 Bindend studieadvies (BSA) bachelor Filosofie

Inleiding

Per 1 september 2014 is het bindend studieadvies bij ESPhil aangepast aan het universitaire onderwijsbeleid Nominaal is Normaal (N=N). Om te voldoen aan de normen van het bindend studieadvies dient een voltijd student Filosofie aan het einde van het eerste jaar van inschrijving het gehele eerste bachelor jaar (60 ec) te hebben behaald. Voor deeltijd studenten geldt dat om te voldoen aan de normen van het bindend studieadvies het gehele eerste bachelor jaar (60 ec) aan het einde van het derde jaar van inschrijven dient te zijn afgerond. In het kader van deze regeling worden ook studiepunten meegerekend voor cursussen waarvoor de EC een vrijstelling heeft afgegeven.

Cohort 2019 VT (1^e jaar inschrijving):

Afgegeven BSA in augustus 2020: 11 positief, 11 negatief, 4 aangehouden, 6 stakers.

Cohort 2017 DT (1^e jaar inschrijving):

Voor cohort 2017 is in augustus 2020 een BSA afgegeven. Voor de studenten uit de deeltijd opleiding zal na drie jaar inschrijving een BSA uitgebracht worden.

Afgegeven BSA in augustus 2020: 3 positief, 12 negatief, 1 aangehouden, 5 stakers.

2.7 Maatregelen bij fraude

De EC controleert op fraude. Een examiner die fraude vermoedt, is verplicht dit te melden bij de EC. De commissie onderzoekt de beschuldiging en kan vervolgens een sanctie opleggen. Plagiaat is de meest voorkomende vorm van fraude.

De EC schrijft voor dat ieder essay, door de examiner die verantwoordelijk is voor de beoordeling van het essay, via de *Turnit-in* faciliteit op plagiaat moet worden gecontroleerd (R&R 4.1.6). In het collegejaar 2019-2020 zijn zeven gevallen van verdenking van plagiaat aan de EC voorgelegd; zes daarvan zijn gegrond verklaard. Drie daarvan betroffen hergebruik van bij een eerder tentamen ingeleverde tekst zonder toestemming (enigszins ongelukkig ook wel ‘zelfplagiaat’ genoemd). Eén student pleegde bij twee cursussen plagiaat. Overigens is in één geval komen vast te staan dat is geplagieerd uit een regulier wetenschappelijk artikel terwijl Turnitin dit niet had aangegeven.

In twee gevallen is ongeoorloofde samenwerking tijdens een tentamen geconstateerd.

Voor zowel de bachelor als de master thesis moet de begeleider het *Turnit-in* percentage vermelden op het goedkeuringsformulier aanvraag examen. In het collegejaar 2019-2020 is er geen bachelor

thesis of master thesis ter beoordeling op fraude voorgelegd aan de EC. De EC voert zelf ook steekproeven uit op de ingeleverde scripties; ook hieruit zijn geen onregelmatigheden gebleken.

In het kader van de 'online proctoring' van een aantal examens is dit jaar vanuit de centrale examenorganisatie een aantal mogelijke indicaties van fraude aangeleverd. Vanwege de onbetrouwbare aard van deze indicaties en de technische zowel als praktische problemen bij het controleren ervan heeft de EC besloten hierop geen verdere actie te ondernemen. Dit geldt zowel het gedrag van de student, als technische problemen zoals webcamfailure, of uitval van wifi.

Van belang is niet alleen de signalering van plagiaat, maar ook het voorkomen daarvan. De EC zal daarom in samenwerking met het opleidingsbestuur bevorderen dat docenten en examinatoren zorgdragen voor een goed begrip van de plagiaatregels bij studenten, en dat studenten hun werkprocessen zo inrichten dat plagiaat wordt vermeden.

2.8 Overige activiteiten en besluiten

Omschrijving	Aantal
Toegekende vrijstellingsverzoeken	40
Afgewezen vrijstellingsverzoeken	6
Toegekende stages	5
Verzoek en toekenning verzwaring studielast cursus	1
Verzoek en toekenning studeren in het buitenland	8 (Ba)
Afgifte verklaring functiebeperking	22
BSA Voltijd	11 positief, 11 negatief, 4 aangehouden 6 stakers
BSA Deeltijd	3 positief, 12 negatief, 1 aangehouden 5 stakers
Aantal vergaderingen EC	7
Aantal fraudezaken	7
Aantal beroepszaken	2

Afgeven verklaringen studenten met een functiebeperking

Studenten met tijdelijke of structurele vormen van een functiebeperking kunnen voor de duur van deze beperking binnen redelijke grenzen gebruik maken van bijzondere faciliteiten. Deze faciliteiten, waaronder aanpassing van tentamenvoorzieningen, moeten ertoe bijdragen dat sprake is van een gelijke kans op studiesucces. Studenten met dyslexie krijgen toestemming om a) tentamen af te leggen in de zalen M1-05/M1-06 met verlenging van de tentamentijd met een half uur of b) het gebruik van Textaid in computerzaal H5-02. Voor studenten met een tijdelijke vorm van een functiebeperking wordt naar een oplossing op maat gezocht, zoals het afleggen van een schriftelijk tentamen in een afzonderlijke ruimte bij de faculteit waarbij de officiële tentamentijden in acht worden genomen. In 2019-2020 zijn er 22 verklaringen functiebeperking afgegeven.

Advisering waardering buitenlandse diploma's met oog op toegang promotie

De EC heeft in het verslagjaar geen buitenlandse diploma's gewaardeerd met het oog op toegang tot promotie.

Juridische kwesties; klachten en geschillen

Er zijn met betrekking tot deze verslagperiode twee beroepen ingediend bij het College van Beroep voor de Examens. Beide betreffen klachten over cijfers toegekend aan scripties. Een van deze beide beroepen loopt nog (per december 2020); de andere is niet-ontvankelijk verklaard, waartegen de student beroep heeft aangetekend bij het CBHO.

2.9 De coronacrisis

De EC heeft zich conform haar wettelijke taak in het bijzonder ingezet om de kwaliteit van de examens, alsmede de kwaliteit van de organisatie en de procedures daar rondom, te bewaken. In dat kader voerde de voorzitter regelmatig overleg met het onderwijsbestuur en de onderwijsondersteuning. Ook participeerde hij veelvuldig in het (nu veelal wekelijkse) beraad van het Overleg Voorzitters Examencommissie (OVE) hieromtrent.

De EC heeft een eigen module gecreëerd in het Canvas 'cursus' domein "ESPhil Community" om haar corona-gerelateerde besluiten kenbaar en vindbaar te maken voor de ESPhil gemeenschap:
<https://canvas.eur.nl/courses/31028>

De EC was betrokken bij een aantal corona-gerelateerde maatregelen die bij de ESPhil zijn ingevoerd, mede naar aanleiding van overleg in Faculteitsraad en Opleidingscommissie. Concreet gaat het om een (eenmalige) 'pass/fail regeling', die aan de student de keuze laat om voor tentamens in plaats van een cijfer een 'pass' of 'fail' te laten registreren, en om een (eenmalige) afschaffing van de beperking aan het aantal herkansingsmogelijkheden. Deze kwesties zijn geregeld in het OER, maar zijn – in overleg met het opleidingsbestuur – als besluit van de EC doorgevoerd. Bij de pass/fail-regeling geschiedde dat op grond van OER 5.3.6 (SD en ReMA 5.3.5); bij de herkansingen op grond van R&R 5.3.3.

Verder verleent ESPhil, in overeenstemming met landelijke en EUR maatregelen, toegang tot de Master Philosophy Now op basis van 162 ec behaald in de bachelor filosofie, maar stelt daarbij de eis dat minimaal 50% van de bachelorscriptie moet zijn voltooid (zie gewijzigd OER 2.3.1.d). De EC heeft nadere invulling gegeven aan deze 50% regeling.

Veel examinering in het voorjaar en in de zomer heeft (uitsluitend) online plaatsgevonden, in overeenstemming met EUR-regels terzake. Met 'online' wordt alle examinering bedoeld die niet fysiek in de tentamenzaal plaatsvindt. Bij ESPhil vond veel examinering in Ba2, Ba3 en de MA sowieso reeds online plaats, in de vorm van essays of opdrachten. Wanneer door online examinering het format van de tentaminering wijzigde, was hiervoor toestemming van de EC nodig; onder meer werd een bevestiging gevraagd dat het tentamen nog steeds een adequate weerspiegeling gaf van de leerdoelen van de cursus. Voor een beperkt aantal cursussen is toestemming gevraagd, en gegeven, voor 'online proctoring'; net als bij de overige EUR-faculteiten heeft deze mogelijkheid niet de voorkeur.

Ook is de aandacht van examinatoren gevraagd voor de toegenomen mogelijkheden voor fraude bij online examinering. Onder meer moesten alle opdrachten, essays en scripties in Canvas worden geüpload met gebruikmaking van de plagiaatscan van Turnitin – overigens sowieso een standaardprocedure. De procedures voor het controleren op fraude bij online proctoring zijn in het OVE uitvoerig ter discussie geweest; wegens de onbetrouwbaarheid van de indicaties, en de mogelijke problemen met ICT, heeft de EC besloten geen sancties toe te passen, behalve daar waar evident sprake was van overtredingen door eigen schuld van studenten (bijv. zich niet houden aan de inlogprocedure).

De EC ziet enige indicatie voor cijferinflatie als gevolg van de veranderingen in tentaminering; het is echter lastig deze te kwantificeren. In OVE-verband zijn instellingsbreed de coronamaatregelen van de EC's, maar ook van de opleidingsbesturen, geëvalueerd.

3. VOORUITBLIK

1. Kwaliteit van de bachelortheses

Het scriptieproces en de supervisieallocatie blijven aandacht vergen. Knelpunten zijn onder meer: docenten kunnen hiermee ‘vol’ komen te zitten en het is geen gegeven meer dat een student bij de begeleider van zijn of haar voorkeur kan afstuderen. Ook was het voor een aantal studenten dit jaar hoe dan ook lastig om een begeleider te vinden (omdat op een gegeven moment de meeste docenten ‘vol’ zitten). Adviestaken komen terecht bij slechts enkele examinatoren.

Punt van aandacht is verder de bekendmaking van de gronden van de beoordeling van de scriptie aan student. Thans is hierover vrijwel niets geregeld, anders dan de bepaling in R&R 6.1.8 dat ‘de begeleider de student informeert over het resultaat’. Studenten vragen regelmatig om meer duidelijkheid over de beoordeling, zeker daar waar de beoordeling van begeleider en adviseur (en eventueel derde examinerator) uiteenlopen.

De visitatiecommissie noemde in haar kritiek op de organisatie en procedure rondom de BA thesis voor Philosophy of a specific EUR discipline met name de bewaking van het filosofisch gehalte van de thesis, en de methodologische en inhoudelijke aansluiting bij het wetenschapsgebied van de student. In de procedure - onderwerpkeuze, beoordelingsformulier - zijn hiervoor verbeteringen doorgevoerd die door de visitatiecommissie positief zijn ontvangen, maar het blijft zaak om te bewaken dat deze desiderata ook inhoudelijk voldoende vorm krijgen.

2. Project bevoegdheden en verantwoordelijkheden EC en opleidingsdirectie

Naar verwachting zal in de loop van 2020-2021 drs Sara Meeder in het kader van dit project een rapport uitbrengen aan de EC. Mede in het licht van deze bevindingen zal de EC zich beraden over afspraken met de opleidingsdirecteuren van de BA, MA en ReMA over het jaarlijks opstellen (door de opleidingsdirecteuren) en controle (door EC) van het *toetsplan* en de rol die *toetsmatrizen* in deze controle cyclus spelen. Daarbij kan ook behoren een standaardrapportage (waarin de toetsmonitor verder geïntegreerd wordt), waarin er aan de opleidingsdirecteuren bericht wordt over de bevindingen die de EC doet in het kader van de kwaliteitsbewaking tentamens (zie §2.3)

3. Grotere belasting van docenten/examinatoren

In september 2015 werd het vernieuwde bachelorprogramma Philosophy of a Specific Discipline ingevoerd (voorheen Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied); dit heeft geleid tot een grote toename in studentaantallen. In 2016-2017 is een geheel nieuwe Engelstalige Master Philosophy ingevoerd; in 2020-2021 wordt deze opleiding weer geheel nieuw ingericht (Philosophy Now). Tegelijkertijd is – mede in reactie op de kritiek van de visitatiecommissie - een ambitieus programma opgezet voor onderwijs in vaardigheden, inclusief toetsing daarvan, in de opleiding Philosophy of a Specific Discipline. Al deze vernieuwingen en ambities – vooral wanneer ze succesvol zijn! - vragen om voortdurende aandacht voor de kwaliteit van de examinering.

4. Coronamaatregelen

Hoe ingrijpend de coronacrisis zal zijn in 2020-2021 is niet te voorzien. Wel te voorzien is dat de EC op dit vlak alert en actief zal moeten blijven, om het niveau van de opleidingen te kunnen blijven garanderen.

5. *Communicatie*

Maatregelen en procedures zijn van weinig belang wanneer degenen die ze moeten uitvoeren er geen kennis van hebben, ze niet begrijpen, of niet geneigd zijn ernaar te handelen. De EC streeft er daarom naar docenten/examinatoren beter bekend te maken met wat de EC doet, en waarom zij doet wat zij doet.

Bijlage TABELLEN

Aanvangscohort Opleiding	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BA Wijsbegeerte VT	48	35	25	22	37	37	38	46	38	32
BA Wijsbegeerte DT	36	21	18	34	32	46	24	21	21	45
BA Philosophy of a specific Discipline	81	29	41	62	98	214	234	258	261	242
MA Philosophy	14	26	10	10	16	18	20	20	18	29
MA Filosofie van een Wetenschapsgebied	3	5	6	10	8	4	3	-	-	-
ReMa in Philosophy and Economics	5	4	4	7	11	6	9	7	15	10

* Peildatum is 1 oktober 2020

Aantal verstrekte getuigschriften per opleiding	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019-2020
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
BA Wijsbegeerte VT	31	8	11	12	8	17	11	12	13	13 +6*
BA Wijsbegeerte DT	4	1	7	10	8	8	7	6	4	1
BA Bachelor Philosophy of a specific Discipline	24	2	16	20	13	12	13	36	57	56+3*
MA Philosophy	11	-	7	16	11	5	13	16	12	7
MA Filosofie van een Wetenschapsgebied	2	-	2	3	5	5	6	4	-	-
ReMa in Philosophy and Economics	6	1	8	6	4	6	10	5	7	5

* het tweede getal betreft de "50%" scripties